

распря. Издигането на тоя гласъ и развѣтането на това знаме придобиваха толкозъ пò-голѣмо значение въ онова врѣме, че турското правителство бѣше побързало да признае „официално“ съединенитѣ българи, да признае отдѣлна българска община за тѣй нареченитѣ *българи унияти*, до като самата българска православна община, самитѣ вѣрни синове на православна България, бѣха изложени на груби нападки, на безпощадни хули, на разни клевети. Тази послѣдняя община обаче бѣше мощна и крѣпка по тоя въпросъ, защото водѣше и имаше задъ себе си българския народъ въ цѣлостта му, и защото тя говорѣше и се борѣше за него въ негово име. Въ тоя случай, нека се забѣлѣжи тукъ мимоходомъ, ней додоха на помощъ и видни въ онова врѣме български писатели и публицисти, като Сава Раковски въ своя „*Дунавски Лебедъ*“ отъ Букурещъ, Александръ Ексархъ и Ботьо Петковъ въ „*Цариградски Вѣстникъ*“, Гавриилъ Кръстовичъ и Бурмовъ въ „*Български Книжици*“, П. Р. Славейковъ и др.

Унията и заведената по нея ожесточена борба съставятъ единъ забѣлѣжителенъ епизодъ въ новѣйшата история на българското възраждане. Този епизодъ, който въоръжи за врѣме една частъ отъ цариградскитѣ българи едни срѣщу други, не остана безъ извѣстно влияние, — далечъ не назидателно въ религиозно и морално отношение —, върху нѣкои срѣдини отъ нашето общество, влияние съ извѣстни до нѣйдѣ, пò-много или пò-малко, почувствувани сетнини и въ пò-нататъшния общественъ нашъ животъ. Между друго унията съ западно-европейската, рѣшително тогава туркофилска, политика не бѣше само движение антиправославно, но и единъ видъ русофобство, до като придържаността на българския народъ къмъ бащиното му вѣроизповѣдание се зимаше за русофилство.